

菩薩律儀二十頌暨
菩薩戒還淨儀軌

道次世界

2018 年 11 月恭印

《菩薩律儀二十頌》

阿闍黎月官造
法尊法師 譯

頂禮曼殊室利童子

01	隨力而供養	敬禮佛菩薩
	住十方三世	諸菩薩尸羅
02	一切福德藏	當以善意樂
	從有智有力	住律尊長受
03	爾時令善增	諸佛及佛子
	善意恆於彼	眷念如愛子
04	隨於自及雖	雖苦若有利
	及利樂應作	不作樂無利
05	謂由猛利惑	失壞戒律儀
	其罪有四種	意同他勝處
06	由貪利敬故	自讚而毀他
	於有苦無怙	慳不捨財法
07	由忿不受他	諫謝而打他
	謗毀於大乘	宣說相似法

08	應更受律儀
餘罪於一前	中纏對三悔
如染非自心
09	不三供三寶
不敬諸耆德	隨逐欲心轉
不正答他問
10	不受他所請
不施於求法	拒不受金等
棄捨犯戒者
11	不學令他信
悲愍無不善	於利他少事
忍受諸邪命
12	掉舉輕躁等
不避護惡稱	思一向流轉
雖有惑不治
13	他罵報罵等
棄捨他諫謝	輕捨諸患者
隨逐忿心轉
14	為供事御眾
貪說無義論	不除懈怠等
不求三摩地
15	不捨靜慮障
毀謗聲聞乘	見味靜慮德
有自法勤彼
16	勤非勤外論
誹謗大乘法	精勤復愛樂
自讚而毀他

17	不往聽聞法
須伴不往助	毀師但依文
不供事病人
18	不救拔眾苦
於恩不報恩	不誨諸放逸
不解他愁惱
19	不施求財者
不隨他心轉	不利諸徒眾
不讚揚功德
20	不稱緣降伏
具哀愍慈愛	不現通怖攝
及善心無犯

《菩薩律儀二十頌》

阿闍黎月官造
堪布益西彭措譯

梵語：菩提薩埵桑巴 幫希嘎

藏語：香且森花頓巴你希巴

漢語：菩薩戒二十頌

頂禮文殊師利童子！（譯禮）

01	于諸如來與菩薩	至心恭敬而頂禮
	所有十方三世中	一切菩薩所住戒
02	廣大無量福德藏	此以勝妙之意樂
	從彼具有勝智力	具戒上師前受持
03	爾時受者修善故	一切佛與菩薩眾
	恆時生起歡悅意	護持愍念如愛子
04	於他有情或自己	有利有樂正應作
	苦而有利亦應作	樂而無利不應作
05	謂由猛利煩惱心	即能毀壞戒律儀
	當知其罪有四種	此等意同他勝處

06 由貪利養供敬故	贊嘆自己而毀他
於彼有苦無怙者	慳吝財法不施與
07 他來諫謝不忍受	內懷忿恨復撻打
謗毀遠離大乘法	愛樂宣說相似法
08 上纏犯戒應再受	中纏應向三人悔
餘罪悔悔于一前	有染非染如心悔
09 不以三門供三寶	心於慾念而隨轉
于諸耆德不恭敬	於他問語不正答
10 不受他人所延請	他施金等拒不受
於求法者不施與	于諸犯戒捨棄之
11 為護他信不修學	于利眾生少事業
由具悲愍非不善	味邪命法欣然忍
12 掉舉輕躁不靜等	一向心不生厭離
於惡聲譽不避護	雖有煩惱不對治
13 於他罵等還報他	于諸患者輕捨棄
他來悔謝拒不受	心於忿惱而隨轉
14 貪求供事而攝眾	懈怠懶等不遣除
貪說無義無利語	不求三摩地之義

15	不舍靜慮之障礙	於靜慮味見功德
	誹謗遠離聲聞乘	有自法藏勤彼乘
16	未精佛教勤外論	精勤外道復愛樂
	毀謗遠離大乘法	贊嘆自己而毀他
17	聞說正法不往聽	毀謗法師但依文
	于應助伴不往助	於有病人不供事
18	於他有苦不救拔	于諸放逸不教誨
	於有恩德不酬報	於他憂惱不開解
19	於求財者不給施	不行利益諸徒眾
	不隨順他心意轉	他有功德不讚揚
20	不稱他緣不治罰	不現神通怖攝等
	具足悲心與慈心	及善心者悉無犯

༄༅། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་བཞུགས་སོ།། 《 菩 薩 戒 還 淨 儀 軌 》

ཕྱིར་བཅོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲེང་སྟེ་འདུད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་རྟེ།
次《菩薩還淨法》，大眾起立，頂禮合掌，云：

ཕྱོགས་བརྩུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་།
「祈請安住十方，一切諸佛、菩薩、

དགེ་འདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཇི་སྒྲིད་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕམ་པའི་གཞི་དང་།
僧伽菩薩眾，垂念傾聽，如是陳述，由他勝罪事、

ཉེས་བྱས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ་
及惡作事，衍生違犯菩薩律儀，

དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཆོ་ག་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ།
無量無邊罪過之還淨儀軌！」

གནས་བཟུན་གྱིས་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་མཛད་པར་བྱ་ཞེས་བརྟེན་པ་དང་།
上座言：「請如法如律而作！」

ཅོག་བྱར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས།
(大眾)蹲跪合掌，云：

ཕྱོགས་བརྩུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་།
「祈請安住十方，一切諸佛、菩薩，

དགེ་འདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
僧伽菩薩眾，垂念於我！

བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ཞེས་བཀྱི་བ་ལ་རི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བཟོད་པའི་
我菩薩，名某甲，如是陳述，由他勝罪事，

ཡམ་པའི་གཞི་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ།
違犯菩薩律儀之罪過：

རྟེན་དང་བཀྱར་སྟོར་ཆགས་པ་ཡིས། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །
欲貪利養恭敬， 自讚嘆詆毀他；

སྤྱག་བསུལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། ཁེར་སྤྱོད་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །
於孤苦無依者， 慳吝不施財法；

གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། ཁྲོས་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །
拒受他人懺謝， 嗔怒責打他人；

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། དམ་ཆོས་འབྲས་སྤྱང་སྟོན་པ་དང་། །
謗撥背捨大乘， 開示相似正法；

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། ལས་ཡམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །
劫奪三寶財物， 許之波羅夷墮。

ཅེས་སོགས་ཙུང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེར་གཏོགས་པའི་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་གིས་བསྐྱས་
所言等屬十八根本墮類下中上品纏所攝之

པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ནོངས་པ་
正行墮罪， 及彼等同品衍生之罪過，

དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་། རི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བཟོད་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་གཞི་ལས།
無量無邊。 如是陳述，由惡作事，

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ།
違犯菩薩律儀之罪過：

གཞན་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆེ་བཅོམ་
為他人故，於應勤作法財事時不努力；

པར་མ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་བདགས་པ་དང་གཞོད་པ་བསྐྱུལ་བའི་
他人施恩或加害之相，

མཆན་མ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་རིས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་
牢記而起偏私； 由偏私思，

བསམ་པས་ཆགས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་གྱིས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་
生貪、 起瞋、 或因等捨起拋棄心；

སྒོ་སྒྱེས་པ་དང་། དམ་པ་ཉེ་བར་མ་བསྟེན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
不依止聖賢；

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་དང་།
於深廣菩薩法藏，不如法作聞思；

ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་གྱི་སྒོས་མ་སྤྱད་པ་དང་།
享用衣食宅舍等時，未以利他心而作；

སྤྱོད་སོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པས་
行布施等六度時，未以利他心攝持；

ཟིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་དང་།
於成辦他人安樂、

སྤྱག་བསྐྱུལ་སེལ་བའི་སྒྱུར་བ་ལ་བཅོམ་པར་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་
消除痛苦之事不勤作等； 總之，

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱང་སྟེ།
衍生違犯菩薩律儀之罪過，無量無邊。

བདག་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བའི་འོངས་པ་དེ་རྣམས་
我菩薩，名某甲，所造罪過，彼等皆於

ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་།
安住十方，一切諸佛、菩薩，

དགེ་འདུན་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཟུར་མཐོལ་ལོ།
僧伽菩薩眾座前，發露、

མི་འཆབ་བོ། འཆགས་སོ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྡོམ་པར་བགྱིད་ལགས་སོ།
不隱藏、 坦白， 爾後自當戒除。

མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི།
若發露懺除，我將住安樂；

མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟ།
若不發露懺除，則不如是。」 誦三遍。

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་སོགས་འོས་པས། འདི་རྣམས་ལ་འོངས་པར་གཟིགས་ལགས་སམ།
接著，軌範師等問： 「已見此等罪否？」

གཞན་རྣམས་ཀྱིས། མཐོང་ལགས།
大眾答： 「已見！」

ཡང་དེས། ཕྱིན་ཆད་ལགས་པར་སྡོམ་མམ།
彼又問： 「爾後戒除否？」

གཞན་རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་ལགས་པར་སྤྱི་བོས་འོད་པར་བགྱིའོ།
大眾答：「如法如律甚善，願頂戴奉持！」

ཞེས་མཐོང་སྡོམ་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལགས་བྱའོ།
「已見、戒除」作三次。 「方便、善哉！」